

SVATOVÍTSKÉ VARHANNÍ VEČERY

St. Vitus Organ Evenings

14. mezinárodní varhanní festival
14th International Organ Festival

1/7
– 29/7
2025

Festivalový katalog
Festival Catalogue

OBSAH

První varhanní večer / First Organ Evening Ruben Sturm	4
Druhý varhanní večer / Second Organ Evening Irena Chříbková	10
Třetí varhanní večer / Third Organ Evening Ondřej Valenta, Markéta Fassati, Barocco Sempre Giovane	16
Čtvrtý varhanní večer / Fourth Organ Evening Andreas Jetter	24
Pátý varhanní večer / Fifth Organ Evening Vladimír Roubal, Miroslav Kejmar	30

Úterý 1. července v 19 hod.

Tuesday, July 1 at 7 p.m.

PRVNÍ VARHANNÍ VEČER

First Organ
Evening

Ruben Sturm, DE – varhany / organ

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

— Preludium a fuga D dur, BWV 532

/ Prelude and fugue D major

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

— Ouvertura z Hudby ke královskému ohňostroji (1748)

/ Overture from „Music for the Royal Fireworks“ (1748), transkripce

/ transcription: Ruben J. Sturm

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

— Invence C dur BWV 772 / Invention C major

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

— Voluntary „Let andělů“, HWV 600 / A Voluntary on a Flight of Angels

Johann Bernhard Bach (1676-1749)

— Ciaconna B-Dur / Ciaccona B flat major

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

— Andante larghetto e staccato B Dur, z varhanního koncertu

č. 11 op.7, HWV 310 / Andante larghetto e staccato B flat major,

from Organ concerto No.11 op.7, transkripce / transcription: Martin

Schmit

Ruben Johannes Sturm (*1979)

— Improvizace na Bachova a Händelova témata / Improvisation

on themes by Bach and Händel

5

Celý dnešní koncert je věnován dvěma největším mistrům německé a zároveň i světové barokní hudby. Jejich životní osudy byly ale zcela rozdílné. **Johann Sebastian Bach** pocházel z rodiny, která působila po generace v Durynsku. Byli to převážně hudebníci – varhaníci, kantoři a členové šlechtických kapel. V tomto tradičním prostředí vyrůstal mladý Johann Sebastian. Jeho otec Ambrosius byl městským hudebníkem v Eisenachu. Zemřel ovšem, když malému Sebastianovi bylo deset let. Osířelého dítěte se ujal o 14 let starší bratr Johann Christoph, varhaník v Ohrdrufu. Jeho prostřednictvím se dostal jako vokalista do severoněmeckého Lüneburgu, kde zároveň studoval gymnázium. Po návratu do Durynska už komponoval pro varhany chorálové přehledy, preludia a fugy, protože v osmnácti letech se stal varhaníkem v Arnstadtu, později v Mühlhausenu a vévodským varhaníkem na dvoře ve Výmaru s povinností komponování nových skladeb. Varhaníkem tedy byl od svých osmnácti let do dvaatřiceti. Když se následně stal kapelníkem u knížecího dvora v Köthenu a později kantorem u sv. Tomáše v Lipsku, nebylo jeho povinností komponovat skladby pro královský nástroj. Bach ale pokračoval. Zvláště z lipského sedmadvacetiletého vrcholného období máme zachovánu řadu děl, která patří do zlatého fondu varhanní literatury všech dob. Jeho první tvůrčí období prokazuje, že mladý Bach byl svrchovaným mistrem svého nástroje, který uměl využít všechny jeho přednosti – monumentalitu i barevnost zvuku.

Preludium a fuga D dur BWV 532 v typické slavnostní tónině barokní hudby ve třídlíném Preludiu ohromí virtuózním jásavým úvodem, vystřídaným střední polyfonní částí a závěrem, který upoutá překvapivými harmonickými postupy. Brilantní fuga pádí neustálým pohybem drobných šestnáctin k vrcholu, který tvoří velice technicky obtížné pedálové sólo.

Invence C dur BWV 772 je prvním číslem cyklu Dvojhlase invence a tříhlase sinfonie, určených cembalu nebo klavíru.

Johann Bernhard Bach (1676-1749) byl bratrancem Johanna Sebastianiana. Jako varhaník působil už v osmnácti letech v Magdeburku. Později se stal cembalistou u vévodského dvora v Eisenachu, kde po určitý čas spolupracoval taky s Georgem Phillipem Telemannem. **Ciaccona B dur** je psána původně pro cembalo a je jednou z jeho tří, zkomponovaných v této variační formě.

Proti Johannu Sebastianu Bachovi, který byl zcela zakotven v německém prostředí, **Georg Friedrich Händel**, narozený v Halle

nad Sálou, prožil bohatý život v několika evropských zemích. Hudbě se učil v rodném městě, ale už v osmnácti letech působil v opeře v Hamburku. Po třech letech odešel do Itálie, kde se úspěšně uplatňoval jako operní skladatel ve Florencii, Benátkách, Římě a Neapoli. Od roku 1710 začal působit v Londýně, opět jako operní skladatel, a až po neúspěchu tohoto podnikání se věnoval tvorbě oratorií. V nich dosáhl evropské proslulosti a jejich obliba v Anglii ani v současné době neopadá. Provedení oratorií si Händel sám řídil. Při jejich provádění byla mezi oběma částmi velká přestávka, pro kterou zkomponoval řadu koncertů pro varhany a orchestr. Je jich celkem šestnáct a sám v nich u varhan jako sólista vystupoval. Koncerty jsou vícevěté. Některé jsou ve všech větách vypracovány, v některých jsou pomalé věty jen naznačeny úvodními a závěrečnými akordy a Händel je přímo improvizoval. Šest koncertů op. 4 bylo vydáno tiskem v roce 1738, dalších šest op. 7 až po skladatelově smrti roku 1761. Další čtyři jsou bez opusového označení. Věty jednotlivých koncertů přinášejí invenčně velmi svěží hudbu. Některé věty mají taneční charakter nebo využívají různé formy tehdejší doby jako ciaccona nebo fuga. Varhanní stylizace odpovídá malému nástroji (positivu) a je určena k provádění pouze na manuálu. Působ těchto koncertů přilákal různé upravovatele, kteří původní obsazení smyčcového souboru, obohaceného někdy o dva hoboje nebo dvě zobcové flétny, přepisovali pro varhany sólo. Jedna taková transkripce zazní i dnes.

Händel napsal „*Hudbu ke královskému ohňostroji*“ roku 1748 na počest ukončení války o rakouské dědictví, stvrzené mírem v Cáchách. Původní obsazení této suity je pouze pro dechové nástroje. Později přikomponoval autor ještě party smyčců. Vzletná Sinfonia ukazuje Händelovo umění v nejlepším světle.

Křehká drobná „*Fantasie na let andělů*“ ševelí v pouhém dvojhlasu ve vysoké poloze, připomínajícím křídla andělů.

Today's concert is dedicated solely to two of the greatest masters of German and world Baroque music, whose life journeys unfolded in remarkably different ways. **Johann Sebastian Bach** came from a family that had lived and worked in Thuringia for generations. They were mainly musicians – organists, cantors, and members of aristocratic ensembles. Young Johann Sebastian grew up in this traditional environment. His father, Ambrosius, was a town musician in Eisenach, but he died when little Sebastian was only ten years old. The orphaned child was taken in by his brother Johann Christoph, 14 years his senior, who was an organist in

Ohrdruf. Thanks to him, Johann Sebastian secured a position as a vocalist in Lüneburg, a city in northern Germany, where he also attended grammar school. After returning to Thuringia, he had already composed chorale preludes, preludes, and fugues for the organ, because at the age of eighteen, he had secured a position as organist in Arnstadt, later moving to Mühlhausen, and eventually becoming court organist in Weimar, where his duties included composing new works. This meant that he worked as an organist from the age of eighteen until the age of thirty-two. When he subsequently became director of music at the princely court in Köthen and later cantor at the Church of St. Thomas in Leipzig, his duties no longer involved composing pieces for the royal instrument. Bach did, however, continue to do so. A number of works, in particular from his twenty-seven-year creative zenith in Leipzig, have been preserved and belong to the most enduring and celebrated works of organ literature. His early creative period shows that the young Bach was a supreme master of his instrument, able to exploit all its strengths – both its monumentality and its tonal richness.

The ***Prelude and Fugue in D major BWV 532***, set in a key typical of festive Baroque music, opens with a dazzling, jubilant introduction in the three-part Prelude. This is followed by a central polyphonic section and a conclusion marked by surprising harmonic turns. The brilliant Fugue races forward with a constant stream of rapid semiquavers, building toward a climax that features an extremely technically challenging pedal solo.

Invention No. 1 in C major BWV 772, is the first piece in the Inventions and Sinfonias cycle for harpsichord or piano.

Johann Bernhard Bach (1676-1749) was a cousin of Johann Sebastian. He was already working as an organist in Magdeburg at the age of eighteen and later became a harpsichordist at the ducal court in Eisenach, where he also worked with Georg Philipp Telemann for a time. The ***Chaconne in B flat major*** was originally written for harpsichord and is one of three he composed in this variation form.

In contrast to Johann Sebastian Bach, who was deeply rooted in the German cultural landscape, **George Frideric Handel**, born in Halle an der Saale, lived an eventful life in several European countries. He studied music in his hometown, but at the age of eighteen he was already working at the opera in Hamburg. After three years, he left for Italy, where he enjoyed success as

an opera composer in Florence, Venice, Rome, and Naples. From 1710, he began working in London, again as an opera composer, and only after the failure of this venture, did he devote himself to composing oratorios. He achieved European fame with these works, and their popularity in England remains undiminished to this day. Handel himself conducted the oratorios and for the long interval between the two parts, he composed a series of concertos for organ and orchestra. There are 16 in total, and he performed as a soloist on the organ in all of them. These concertos are composed in several movements. Some are fully developed in all movements, while in others the slow movements are only hinted at by the opening and closing chords, and Handel would improvise them on the spot. Six Concertos, Op. 4, was published in 1738, followed by another collection of six under Op. 7 after the composer's death in 1761. The remaining four have no opus number. The movements of the individual concertos present creatively innovative music. Some movements are dance-like or use various forms of the period, such as the chaconne or fugue. The organ stylisation is suited to a small instrument (a positive organ) and is intended to be performed only on the manual. The charm of these concertos captivated various arrangers, who transcribed the original string ensemble scores, which sometimes included two oboes or recorders, for solo organ. One such transcription will be performed today.

Handel **wrote 'Music for the Royal Fireworks'** in 1748 to celebrate the end of the War of the Austrian Succession, which was sealed by the Treaty of Aix-la-Chapelle. The original instrumentation of this suite is for wind instruments only. The composer later added string parts. Handel's soaring Sinfonia showcases his artistry at its best.

The delicate, tiny **'Voluntary on a Flight of Angels'** whispers in a mere two-part harmony in a high register, reminiscent of angel wings.

Svatovítské varhanní večery / St. Vitus Organ Evenings

Německý rodák **Ruben Johannes Sturm** pochází ze Špýru na Rýně (nar. 1979). Studoval varhany a chrámovou hudbu na Vysoké hudební škole ve Frankfurtu nad Mohanem. Již od studií se specializoval na varhanní improvizaci. V roce 2008 získal 1. cenu v soutěži „Varhanní improvizace při bohoslužbách.“ Působil jako regionální kantor v diecézi v Mohuči. Roku 2009 se stal varhaníkem katedrály v Rottenburgu na Neckaru a profesorem liturgické varhanní hry a improvizace na Vysoké škole církevní hudby. Zároveň řídil „Mezinárodní rottenburské varhanní koncerty“, „Rottenburské varhanní léto“ a byl varhanním expertem diecéze Rottenburg-Stuttgart. V roce 2022 byl jmenován varhaníkem katedrály (Frauenkirche) v Mnichově, uměleckým ředitelem „Letních varhanních koncertů v mnichovské katedrále“ a cyklu „30 minut varhanní hudby“. Vede zároveň třídu varhanní improvizace na Vysoké škole hudby a divadla v Mnichově a věnuje se intenzivně rozsáhlé koncertní činnosti doma i v zahraničí.

German native **Ruben Johannes Sturm** comes from Speyer on the Rhine (born in 1979). He studied organ and church music at the Frankfurt University of Music and Performing Arts. He has specialised in organ improvisation since his time as a student. In 2008, he won first prize in the competition 'Organ Improvisation during Church Services'. Sturm worked as a regional cantor in the diocese of Mainz. In 2009, he was appointed to the position of organist at the cathedral in Rottenburg am Neckar and professor of liturgical organ playing and improvisation at the University of Church Music. At the same time, he directed the 'International Rottenburg Organ Concerts' and the 'Rottenburg Organ Summer' and acted as resident organ expert for the Diocese of Rottenburg-Stuttgart. In 2022, he was appointed organist at Munich Cathedral (the Frauenkirche), artistic director of the 'Summer Organ Concerts at Munich Cathedral' and the '30 Minutes of Organ Music' series. He also teaches organ improvisation at the University of Music and Theatre in Munich and is fervently dedicated to a wide range of concert activities at home and abroad.

Úterý 8. července v 19 hod.

Tuesday, July 8 at 7 p.m.

DRUHÝ VARHANNÍ VEČER

Second Organ Evening

Irena Chřibková, CZ – varhany / organ

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

— Preludium a fuga G dur BWV 541

/ *Prelude and fugue G major*

Robert Schumann (1810-1856)

— Fugy č. 3 a č. 6 na B-A-C-H op. 60

/ *Fugues no. 3 and 6 on B-A-C-H*

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

— Chorálová předehra „Allein Gott in der Höh sei Ehr“ BWV 662

/ *Chorale prelude*

Jiří Teml (*1935)

— Toccata Yamaha

Camille Saint-Saëns (1835-1921)

— Fantazie op. 157, č. 3 / *Fantasy op. 157, no. 3*

Joseph Bonnet (1884-1944)

— Katalánská rapsodie, op. 5 č. 12, z cyklu Dvanáct skladeb pro velké varhany / *Rhapsodie catalane from Douze pièces pour grand-orgue*

— Provensálské ráno, op. 3 č. 2, z cyklu Podzimní básně / *Matin provençal from Poèmes d'automne*

Charles Tournemire (1870-1939)

— Chorální improvizace na „Velikonoční oběti“

/ *Choral-Improvisation sur le „Victimae paschali laudes“*

11

Radostné a stručné **Preludium a fuga G dur BWV 541** vytvořil **Johann Sebastian Bach**, největší mistr barokní hudby i celé varhanní literatury, za svého kantorského působení u sv. Tomáše v Lipsku. V tomto období tvorby napsal celou řadu varhanních skladeb, které patří k jeho kompozičním vrcholům. **Chorál „Allein Gott in der Höh sei Ehr“** (Samému Bohu na výsosti chvála a čest) zpracoval Bach několikrát. Dnes hraná spíš meditativní varhanní verze patří do cyklu „Osmnáct chorálů.“

Německý skladatel ranného romantismu **Robert Schumann** proslul především jako autor klavírních skladeb a písní, ale taky čtyř symfonií a oratoria „Ráj a Peri“. Spolu se svým přítelem Felixem Mendelssohnem-Bartholdym založili konzervatoř v Lipsku a významně se podíleli na hudebním životě v Německu v první polovině 19. století. Schumann se tehdy nadchl pro nový nástroj – klavír s přivěšeným pedálem, ovládaným nohama, pro posílení basové linie. Napsal pro něj dva cykly skladeb, ale nápad se neujal a skladby provádějí dnes jen varhaníci. Pro varhany Schumann zkomponoval pouze jediné dílo – **Šest fug na téma B-A-C-H op. 60**, poctu velkému skladateli. Slavné téma v něm proměňuje v každé fuze odlišně, od meditativních poloh (č. 3) až k monumentalitě závěrečné fugy (č. 6).

Český soudobý skladatel **Jiří Teml** se dožívá v plné duševní svěžesti 90 let. Stále komponuje a královský nástroj obohatil o řadu cenných děl (cykly Alchymisté, Mysterium sacrum) a třemi koncerty pro varhany s orchestrem. Je autorem obdivuhodného počtu skladeb pro různá nástrojová obsazení, vyhledávaných interprety a často prováděných. Z orchestrálních děl zazněla v letošním roce premiéra jeho „Labyrintu paměti“ v podání České filharmonie. Ke skladbě **Toccata Yamaha** autor poznamenává: „Toccata Yamaha vznikla v roce 2011. Psal jsem ji pro přítele Petra Kvěcha, který býval motocyklovým závodníkem. Ve skladbě je kromě práce s pregnantním toccatovým motivem humorně naznačen zvuk rozjíždějího stroje a jeho startování.“

Camille Saint-Saëns studoval varhany, klavír a kompozici. Téměř dvacet let působil jako varhaník v pařížském chrámu St Madeleine. Franz Liszt ho považoval za největšího světového varhaníka. Dnes je znám a hrán spíš jako autor orchestrálních skladeb (3. symfonie „Varhanní“) a koncertů pro klavír, housle a violoncello. Na četných koncertních cestách zavítal i do Prahy. Kompozici pro varhany se věnoval průběžně po celý svůj dlouhý život. Skladby z ranného období jsou tradičnějšího charakteru, ve vrcholném období obohacené o nápaditější harmonické postupy. Jeho

poslední varhanní skladba **Fantasie č. 3 C dur op. 157** vyšla tiskem v roce 1919.

Joseph Bonnet byl žákem dvou velkých jmen francouzské varhanní školy, Alexandra Guilmanta a Louise Vierna. Později střídal své působení v Paříži u sv. Eustacha s pobyty v USA a Kanadě, kde také zemřel. Kompoziční činnosti se věnoval pouze v mladších letech. V osmadvaceti letech vystoupil v Praze roku 1912 ve Smetanově síni Obecního domu na nové varhany jako jeden z prvních zahraničních hostů. Vřelé přijetí pražským obcenstvem ho inspirovalo k vytvoření skladby „Píseň českého lidu“, zařazené později s českým názvem do op. 10, kde pracuje s nápěvy „Kde domov můj“ a svatováclavským chorálem.

Charles Tournemire byl jedním z nástupců Césara Francka u sv. Klotildy později profesor Pařížské konzervatoře. Pro varhany vytvořil rozsáhlý cyklus skladeb „L'Orgue mystique“, inspirovaný gregoriánským chorálem a pokrývající svátky celého církevního roku. Byl také skvělým improvizátorem. Na začátku třicátých let minulého století nahrál pařížský rozhlas pět jeho improvizací. Do notového zápisu je z nahrávky přepsal Tournemirův žák Maurice Duruflé. Bouřlivá a velice efektní **improvizace na velikonoční „Victimae paschali laudes“** (Velikonoční oběti) ukazuje Tournemirovo improvizáční umění v nejlepším světle.

The joyful and concise **Prelude and Fugue in G major BWV 541**, was composed by **Johann Sebastian Bach**, the central pillar of Baroque music and of all organ literature, during his time as cantor at the Church of St. Thomas in Leipzig. During this period, he wrote a number of pieces for organ which rank among his compositional highlights. Bach arranged the chorale **‘Allein Gott in der Höh sei Ehr’** (Alone to God in the Highest be Glory) several times. The meditative organ version played today belongs to the ‘Eighteen Chorales’ cycle.

The German composer of the early Romantic period, **Robert Schumann**, was primarily known as a composer of piano pieces and songs, but he also wrote four symphonies and the oratorio ‘Paradise and the Peri’. Together with his friend Felix Mendelssohn-Bartholdy, Schumann founded a conservatory in Leipzig and played a significant role in the musical life of Germany during the first half of the 19th century. At that time, Schumann became excited about a new instrument – a piano with an attached pedal, operated by the feet, used to enhance the bass line. He wrote two cycles

of compositions for this instrument, but the idea failed to catch on and today the compositions are only performed by organists. Schumann composed only one work for the organ – **Six Fugues on B-A-C-H, Op. 60**, a tribute to the great composer. He transforms the famous theme differently in each fugue, with variations ranging from meditative passages (No. 3) all the way through to the monumentality of the final fugue (No. 6).

Czech contemporary composer **Jiří Teml** has reached the age of 90, still blessed with full mental vitality. He continues to compose and has enriched the legacy of the royal instrument with a number of valuable works (the Alchemists and Mysterium Sacrum cycles) and three concertos for organ and orchestra. He is the author of an impressive body of compositions for various instrumental ensembles, highly sought after by performers and frequently performed. Among his orchestral works, this year saw the premiere of his ‘The Labyrinth of Memory’ performed by the Czech Philharmonic. The composer has the following to say about his composition **Toccata Yamaha**: ‘Toccata Yamaha was written in 2011. I wrote it for my friend Petr Kvěch, who used to be a motorcycle racer. Other than working with a striking toccata motif, the composition humorously evokes the sound of an engine revving and firing up.’

Camille Saint-Saëns studied organ, piano, and composition. He served as organist for almost twenty years at the Church of St. Marie Madeleine in Paris. Franz Liszt considered him to be the greatest organist in the world. Today, he is better known and played as the author of orchestral compositions (Symphony No. 3, also known as the ‘Organ Symphony’) and concertos for piano, violin, and cello. He also visited Prague on numerous concert tours. Saint-Saëns devoted himself to composing music for the organ throughout the whole of his long life. Compositions from his early period are more traditional in character, enriched during the pinnacle of his creative endeavours by more imaginative harmonic techniques. His last organ composition, **Fantasie No. 3 in C major Op. 157**, was published in 1919.

Joseph Bonnet was a student of two legendary figures of the French organ school, Alexandre Guilmant and Louis Vierne. He later alternated between working in Paris at the Church of St. Eustache and stays in the USA and Canada, where he also died. He devoted himself to composing only during his younger years. At the age of twenty-eight, he was one of the first foreign guests to perform on the new organ in Smetana Hall of the Municipal House in Prague

in 1912. The warm reception he received from the audience in Prague inspired him to compose 'A Song of the Czech Nation', later included under its Czech title in Op. 10, in which he works with the melodies of 'Where My Home Is' and the St. Wenceslas Chorale.

One of César Franck's successors at the Church of St. Clotilde was **Charles Tournemire**, who later became a professor at the Paris Conservatory. He composed an extensive cycle of pieces for organ entitled 'L'Orgue mystique', inspired by Gregorian chant and covering the feasts of the entire church year. He was also a brilliant improviser and Paris radio recorded five of his improvisations in the early 1930s. These were transcribed from the recording by Tournemire's student Maurice Duruflé. The tempestuous and highly effective *improvisation on 'Victimae paschali laudes'* (the Easter Sequence) showcases Tournemire's improvisational artistry at its best.

14

Svatovítské varhanní večery / St. Vitus Organ Evenings

15

14th International Organ Festival / 14. mezinárodní varhanní festival

Irena Chřibková vystudovala varhanní hru na konzervatoři v Kroměříži u Karla Pokory, na pražské AMU u Milana Šlechty a ve Francii u Susan Landale. Brzy zahájila bohatou koncertní kariéru a vystoupila u nás i v dalších zemích Evropy, v Japonsku, Rusku, Izraeli a USA. Spolupracuje také s předními zpěváky, sbory a orchestry. Její koncertní repertoár imponuje svou šíří se zaměřením na české autory a francouzskou varhanní tvorbu. Zvláštní pozornost věnuje skladbám Petra Ebena, kde má na repertoáru téměř celé jeho varhanní dílo. Letošní jubilat Jiří Teml pro ni přímo napsal několik skladeb (Mysterium sacrum, Toccata Yamaha) a 3. varhanní koncert, uvedený premiérově s orchestrem FOK ve Smetanově síni v roce 2012. Nahrává pravidelně na CD, především českou a francouzskou hudbu. Pedagogicky působila na konzervatoři v Kroměříži a na Evangelické akademii, později v Praze. V současné je době varhanicí minoritského kostela sv. Jakuba na Starém Městě, kde velice úspěšně řídí již řadu let každoroční Mezinárodní varhanní festival za účasti špičkových interpretů, domácích i zahraničních.

Irena Chřibková studied organ at the conservatory in Kroměříž under Karel Pokora, at the Academy of Performing Arts in Prague under Milan Šlechta, and in France under Susan Landale. She soon began a productive concert career, performing in the Czech Republic and other European countries, Japan, Russia, Israel, and the USA. She also collaborates with leading singers, choirs, and orchestras. Her concert repertoire is impressive in its breadth, with a focus on Czech composers and French organ music. She pays special attention to the compositions of Petr Eben, with almost his entire organ oeuvre featured in her repertoire. This year's jubilee celebrant Jiří Teml wrote several compositions especially for her (Mysterium Sacrum and Toccata Yamaha) as well as his Third Organ Concerto, which premiered with the Prague Symphony Orchestra in the Smetana Hall in 2012. She regularly records CDs, mainly of Czech and French music and taught at the conservatory and the Evangelical Academy in Kroměříž, later also teaching in Prague. She currently holds the position of organist at the Minorite Church of St. James in the Old Town district of Prague, where she has been successfully directing the annual International Organ Festival for many years, featuring top performers from the Czech Republic and abroad.

Úterý 15. července v 19 hod.

Tuesday, July 15 at 7 p.m.

TŘETÍ VARHANNÍ VEČER

Third Organ
Evening

Ondřej Valenta, CZ – varhany / organ,
Markéta Fassati, CZ – soprán / soprano
Barocco sempre giovane, CZ – komorní orchestr
/ chamber orchestra

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

— Concerto a moll, podle Vivaldiho, BWV 593

/ Concerto a minor, based on Vivaldi

I. bez označení without tempo indication

II. Adagio - Senza Pedale a due Clav.

III. Allegro

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

— Devět německých árií (výběr), HWV 202-210

/ Nine German Arias (selection):

Singe Seele, Gott zum Preise HWV 206

Flammende Rose, Zierde der Erden HWV 210

— Varhanní koncert F dur, HWV 295, „Kukačka a slavík“

/ Organ Concerto F major, “The Cuckoo and the Nightingale”

I. Larghetto

II. Allegro

III. Larghetto

IV. Allegro

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

— Kantáta Jauchzet Gott in allen Landen, BWV 51 (výběr)

/ Cantata Jauchzet Gott in allen Landen, (selection)

I. Aria Jauchzet Gott in allen Landen!

IV. Choral

V. Finale. Aleluja

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

— Ciaccona ze Suity C dur, HWV 443 / Ciaccona from

Suite C major, transkripce / transcription: O. Valenta

17

Mladý **Johann Sebastian Bach** působil jako dvorní varhaník vévody ve Výmaru. Součástí dvora byla také vévodská kapela, která často prováděla skladby italských autorů, kteří tehdy ovládli celou Evropu. Bach tato díla převáděl pro cembalo a varhany a také v tomto duchu komponoval. Pro varhany přepsal tři skladby Antonia Vivaldiho, z nichž je nejznámější a nejhranější **Concerto a moll**, v původním obsazení pro dvoje housle a orchestr. Jeho tři věty jsou psány ve formě concerta grossa a střídají sólové nástroje s orchestrálním obsazením. Krajiní rychlé věty jsou vystřídány ve středním zpěvném Adagiu dialogem sólových houslí za výrazného ostinátního doprovodu orchestru.

Georg Friedrich Händel zkomponoval devět árií pro sólový soprán, sólový nástroj a basso continuo na německé texty básníka Bartholda Heinricha Brockese, povoláním právníka v hanzovním městě Hamburku a člena jeho městského senátu. „Singe Seele, Gott zum Preise“ (Zpívej, duše, Bohu k jeho chvále) je číslo pět sbírky. „Flammende Rose, Zierde der Erden“ (Hořící růže, ozdoba země) je árií závěrečnou.

Víc jak čtyřicet let působil Händel v Anglii. V začátcích jako operní skladatel, později se věnoval tvorbě oratorií pro sóla, sbor a orchestr, která při jejich provádění sám řídil od cembala nebo varhanního positivu. Zároveň také psal varhanní koncerty s orchestrem, které sám hrál v době přestávky mezi oběma díly oratorií. Napsal jich celkem šestnáct. Jsou vícevěté a někdy volné věty jsou jen naznačeny úvodními a závěrečnými akordy a skladatel je přímo improvizoval. Stručná a nápaditá díla zaznamenala veliký ohlas anglického obecnictva a už za Händelova života vyšlo tiskem Šest koncertů op. 4 a po jeho smrti dalších šest jako op. 7. Zbývající čtyři jsou bez opusového označení. K nim patří i **Varhanní koncert F dur „Kukačka a slavík“**. Svůj název dostal čtyřvětý koncert podle druhé věty, kde varhanní part imituje ptačí zpěv. Třetí věta využívá rytmu italského tance Siciliana.

Bachova kantáta **„Jauchzet Gott in allen Landen“** (Jásejte Bohu všechny země) je určena pro patnáctou neděli po Nejsvětější Trojici. Radostná skladba je určena pro koloraturní soprán, sólovou trumpetu a orchestr. Kantáta má pět částí. Provedena bude úvodní Arie, Chorál čtvrté části a závěrečné jásavé Alleluja.

Händelova **Ciaccona C dur** ze Suity č. 1 pro cembalo je ukázkou jeho kompozičního umění. Je sérií variací na téma, stále se opakující v basové poloze. Varhanní verze přispívá k většímu a monumentálnějšímu vyznění skladby.

The young **Johann Sebastian Bach** worked as court organist for the Duke of Weimar. The court also had its own ducal ensemble, which often performed pieces by Italian composers who dominated the whole of Europe at that time. Bach transcribed these works for harpsichord and organ, and also composed pieces of his own in the same spirit. He transcribed three compositions by Antonio Vivaldi for organ, the best known and most frequently performed of which is the **Concerto in A minor**, originally written for two violins and orchestra. Its three movements are written in the form of a concerto grosso, alternating solo instruments with orchestral accompaniment. The first and last movements are contrasted with the lyrical Adagio in the middle, featuring a dialogue between the solo violin and a prominent ostinato accompaniment from the orchestra.

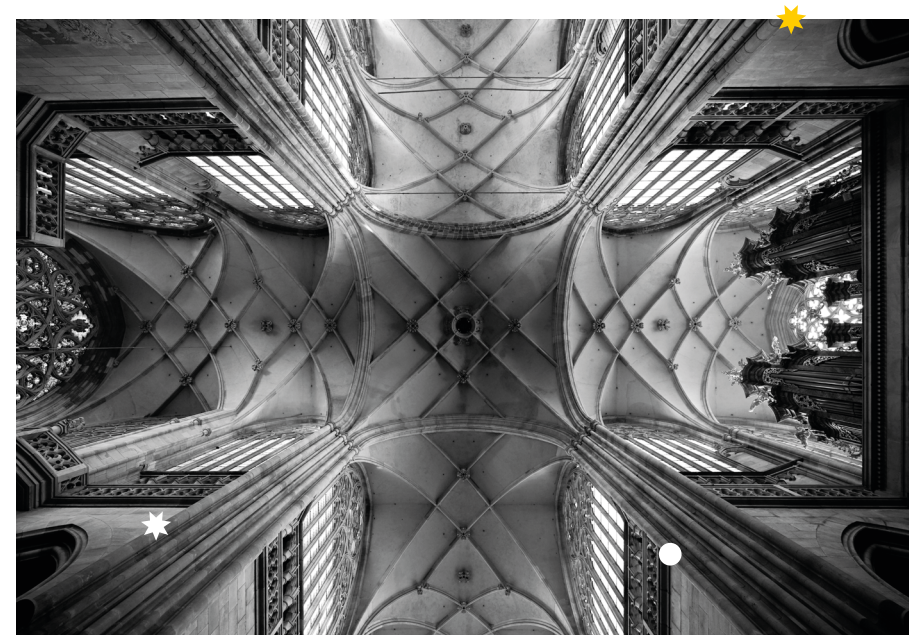
George Frideric Handel composed nine arias for solo soprano, solo instrument and basso continuo set to German texts by the poet Barthold Heinrich Brockes, a lawyer in the Hanseatic city of Hamburg and a member of its city senate. 'Singe Seele, Gott zum Preise' (Sing, O my Soul, Sing in Praise of God) is number five in the collection. 'Flammende Rose, Zierde der Erden' (Flaming Rose, Earth's Adornment) is the final aria.

Handel worked in England for more than forty years, in the beginning as an opera composer, later devoting himself to oratorios for soloists, choir, and orchestra. While conducting performances of these pieces himself from the harpsichord or positive organ, he also composed organ concertos with orchestra, which he played himself during the break between the two parts of the oratorios. He wrote sixteen of these in total. They are works with multiple movements, and sometimes the freer movements are only hinted at by the opening and closing chords, with the composer improvising them directly. These concise and imaginative works were very well received by English audiences, and Six Concertos, Op. 4, was published during Handel's lifetime, followed by another collection of six after his death under Op. 7. The remaining four have no opus number. These include the **Organ Concerto in F major**, known as 'The Cuckoo and the Nightingale'. This four-movement concerto takes its name from the second movement, in which the organ part imitates birdsong. The third movement uses the rhythm of the Italian dance Siciliana.

Bach's cantata '**Jauchzet Gott in allen Landen**' (Rejoice unto God in all lands) is intended for the fifteenth Sunday after the Feast of the

Holy Trinity. This joyful composition is written for coloratura soprano, solo trumpet, and orchestra. The cantata has five movements. The opening Aria, the Chorale from the fourth movement, and the jubilant Alleluia finale will be performed.

Handel's **Ciacona in C major** from Suite No. 1 for harpsichord is a showcase of his compositional artistry. It is a series of variations on a theme which is constantly repeated in the bass line. The organ version contributes to a larger and more monumental sound of the composition.

Ondřej Valenta je varhaníkem katedrály sv. Víta, koncertním varhaníkem a pedagogem Pražské konzervatoře. Předtím působil jako varhaník a od roku 2016 i jako regenschori při Královské kolegiální kapitule na pražském Vyšehradě, kde spoluzaložil a umělecky vede mezinárodní festival „Varhanní Vyšehrad“. Vystudoval pražskou AMU u Pavla Černého. Tomu předcházelo studium na varhanním oddělení Pražské konzervatoře u Jana Hory, kde se zároveň věnoval hře na cembalo u Ivany Bažantové a klavíru u Jany Macharáčkové. Ve studiu hry na cembalo pokračoval i na Akademii múzických umění ve třídě Moniky Knoblochové. Svě vzdělání obohatil studijním pobytem na Universität Mozarteum v Salzburgu, na Hochschule für Musik und Theater v Mnichově a doplňuje jej pravidelně na mistrovských kurzech u nás i v zahraničí (Německo, Francie, Nizozemí, Španělsko, Lichtenštejnsko) pod vedením předních odborníků. Kromě koncertní činnosti v České republice vystoupil již ve Francii, Španělsku, Německu, Itálii, Švédsku, Dánsku, Estonsku, Rakousku a Polsku. Publikuje též články ze svého oboru.

Sopranistka **Markéta Fassati** se narodila v Praze, kde také vystudovala operní zpěv na Akademii múzických umění. Je dcerou známého sbormistra a pedagoga Lubomíra Mátl. Její neobyčejně rozsáhlý repertoár obsahuje pestrou škálu stylů od baroka přes romantismus, písňovou tvorbu až po operní árie. Paralelně s tím se věnuje i jiným žánrům, jako je filmová hudba, jazz a swing. Je laureátkou mezinárodních soutěží Emmy Destinn Competition v Londýně a Ad honorem Mozart v Praze. Během své kariéry se představila na českých i světových operních i koncertních scénách. U nás můžeme jmenovat Národní divadlo a Státní operu v Praze, Rudolfinum, Španělský sál Pražského Hradu, Smetanovu síň Obecního domu, Divadlo J. K. Tyla v Plzni. V zahraničí vystupovala v Itálii, Velké Británii, Německu, Rakousku, Polsku, Holandsku, Chorvatsku, na Maltě, v Rusku, Číně, Japonsku a USA. Vystoupila také na mezinárodních festivalech Pražské jaro, MHF Český Krumlov, České doteky hudby, ve Švýcarsku Menhir Festival, v Irsku Wexford Opera Festival a v Libanonu Al Bustan. Spolupracuje s našimi symfonickými orchestry, Beppu Symphonic Orchestra v Japonsku, Filarmonia Transylvania a komorními soubory Fassati Ensemble, Collegium Marianum, Vivaldi Orchestra Praga. Ensemble Martinů a dalšími.

Barocco sempre giovane (Baroko vždy mladé) je komorní soubor, složený ze špičkových mladých českých profesionálních hudebníků. Byl založen v roce 2004. Původně se specializoval na interpretaci vrcholného baroka, dnes jeho repertoár obsahuje skladby všech

slohových období. Soubor je zván na významné hudební festivaly, nahrává na CD a pořádá vlastní koncertní řadu. Spolupracuje s předními umělci a zvláštní pozornost věnuje mladým laureátům mezinárodních soutěží (Pražské jaro, soutěž Fritze Kreislera ve Vídni, královny Alžběty v Bruselu a Čajkovského soutěže v Moskvě).

Ondřej Valenta is organist at St. Vitus Cathedral, a concert organist and teacher at the Prague Conservatory. Before this, he served as organist and later, from 2016, also as choirmaster at the Royal Collegiate Chapter in Vyšehrad in Prague, where he co-founded and artistically directs the international festival "Organ Vyšehrad". He studied at the Academy of Performing Arts under Pavel Černý. This was preceded by studies in the organ department at Prague Conservatory under Jan Hora, where he also studied harpsichord under Ivana Bažantová and piano under Jana Macharáčková. He continued his harpsichord studies at the Academy of Performing Arts in Prague in the class of Monika Knoblochová. He complemented his education with a course of study at the Mozarteum University in Salzburg, at the University of Music and Theatre in Munich and regularly furthers his studies at masterclasses at home and abroad (in Germany, France, the Netherlands, Spain and Liechtenstein) under the guidance of leading experts. Besides his concert performances in the Czech Republic, Valenta has also performed in France, Spain, Germany, Italy, Sweden, Denmark, Estonia, Austria and Poland. He has also published professional articles in his field.

Soprano **Markéta Fassati** was born in Prague, where she also studied opera singing at the Academy of Performing Arts. She is the daughter of renowned choirmaster and teacher Lubomír Mátl. Her exceptionally broad repertoire includes a wide range of styles from Baroque and Romanticism to songwriting and opera arias. At the same time, she also devotes herself to other genres, such as film music, jazz, and swing. She is a laureate of the international Emmy Destinn Competition in London and the Ad honorem Mozart festival in Prague. During her career, she has performed on Czech and international opera and concert stages. At home, these venues include the National Theatre and State Opera in Prague, the Rudolfinum, the Spanish Hall of Prague Castle, Smetana Hall at the Municipal House, and the J. K. Tyl Theatre in Pilsen. She has performed abroad in Italy, Great Britain, Germany, Austria, Poland, the Netherlands, Croatia, Malta, Russia, China, Japan, and the USA. She has also performed at international festivals such as Prague Spring, Český Krumlov International Music Festival, Czech

Touches of Music, the Menhir Festival in Switzerland, the Wexford Opera Festival in Ireland, and the Al Bustan Festival in Lebanon. She collaborates with Czech symphony orchestras, the Beppu Symphonic Orchestra in Japan, the Transylvania State Philharmonic Orchestra, and chamber ensembles such as the Fassati Ensemble, Collegium Marianum, Vivaldi Orchestra Praga, Ensemble Martinů, and others.

Barocco sempre giovane (Baroque Forever Young) is a chamber ensemble composed of leading young Czech professional musicians. It was founded in 2004 and originally specialised in interpretation of the High Baroque, but today its repertoire includes compositions from all stylistic periods. The ensemble is regularly invited to major music festivals, records CDs, and organises its own concert series. It collaborates with leading artists while placing special emphasis on supporting young winners of international competitions (Prague Spring, the Fritz Kreisler Competition in Vienna, the Queen Elisabeth Competition in Brussels and the Tchaikovsky Competition in Moscow).

22

Svatovítské varhanní večery / St. Vitus Organ Evenings

23

14th International Organ Festival / 14. mezinárodní varhanní festival

Úterý 22. července v 19 hod.

Tuesday, July 22 at 7 p.m.

ČTVRTÝ VARHANNÍ VEČER

Fourth Organ
Evening

Andreas Jetter, CH – varhany / organ

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

- Sinfonia z kantáty Wir danken dir, Gott, wir danken („Ratswahlkantate“), BWV 29 / Sinfonia from Cantata Wir danken dir, Gott, wir danken („Ratswahlkantate“)
transkripce / transcription: Alexandre Guilmant
- Árie „Schafe können sicher weiden“ z Lovecké kantáty, BWV 208
/ Aria „Schafe können sicher weiden“ from Jagdkantate
transkripce / transcription: Virgil Fox

Alexandre Guilmant (1837-1911)

- Pochod na Händelovo téma, op. 15 / Marche sur un theme de Händel

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

- Toccata, adagio a fuga C dur, BWV 564 / Toccata, Adagio and Fugue C major

Hermann Schellenberg (1816-1862)

- Fantazie, op. 10, „Ke stému výročí Johanna Sebastiana Bacha“
/ Fantasy “On the hundredth anniversary of Johann Sebastian Bach”

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

- Variace E dur, „Harmonický kovář“, HWV 430 / Variations E major, „Der harmonische Grobschmied“
transkripce / transcription: Sigfrid Karg-Elert

Arno Landmann (1887-1966)

- Variace na Händelovo téma, op. 29 / Variations on Theme by Händel

25

Obliba Bachových a Händelových skladeb ke konci 19. a začátku 20. století velice rostla a skladatelé varhaníci často přepisovali jejich díla, určená pro orchestr, do efektní stylizace pro sólové varhany.

Johann Sebastian Bach zkomponoval *kantátu „Wir danken dir Gott“ BWV 29* k volbě městské rady v Lipsku v roce 1731. Úvodní Sinfonia využila v transkripci Alexandra Guilmanta slavnostní jásavý charakter hudby. Bachova *„Lovecká kantáta“ BWV 208* vznikla v roce 1716 k narozeninám výmarského vévody a Bachova zaměstnavatele Christiana zu Sachsen-Weissenfels. Sopránovou klidnou árii s houpavým rytmem „Schafe können sicher weiden“ na text o pasoucích se ovečkách přepsal pro varhany americký varhaník a hudební vědec Virgil Fox.

Alexandre Guilmant je jedním z nejvýznamnějších francouzských varhaníků 19. a začátku 20. století. Napsal pro královských nástroj osm rozsáhlých sonát a celou řadu drobnějších skladeb. Nevyhýbal se ani skladbám na témata jiných autorů nebo jejich přepisům, jako je *pochod na téma sboru z Händelova oratoria Mesiáš*.

Na začátku 18. století působilo v Německu a celé západní Evropě mnoho italských hudebníků, zvláště houslistů, a italská hudba ovlivňovala hudební dění. Členové šlechtických kapel s sebou přinášeli skladby Corelliho, Vivaldiho a dalších italských autorů. Také ve výmarské kapele působili Italové. Mladý Bach se na jejich dílech učil jisté kompoziční lehkosti a průzračnosti. Přepisoval je pro cembalo a varhany a komponoval v jejich duchu. Nejrozsáhlejší varhanní skladbou z té doby je jeho *Toccata, Adagio a fuga C dur BWV 564*. Toccata začíná manuálovým sólem, po němž následuje obtížné pedálové sólo. Ve třetím dílu je patrné střídání menšího souboru sólistů a orchestru, typické pro formu concerta grossa. Adagio připomíná sólovou melodii za akordického doprovodu ostatních hlasů větu z italského houslového koncertu a závěrečná fuga svým tématem italský tanec gigue.

V kostele sv. Mikuláše v Lipsku působil jako varhaník v 19. století také **Hermann Schellenberg**. Pro varhany zkomponoval tři Fantasie. V roce 1850 napsal na paměť stoletého výročí Bachova úmrtí a na jeho paměť rozsáhlou *Fantasii op. 10*.

Georg Friedrich Händel vytvořil *Árii s variacemi „Harmonický kovář“* pro cembalo. Je součástí jeho Suity č. 5. Pozdně romantický varhaník a skladatel Sigfrid Karg-Elert přepsal variace do vznosné varhanní verze.

Z Durynska pochází rovněž **Arno Landmann**. Studoval varhany, klavír, fagot a violoncello. Varhany u tomášského kantora v Lipsku Karla Straubeho, skladbu u Maxe Regera. Krátce působil jako městský varhaník ve Výmaru, ale od roku 1911 víc než třicet let v Christuskirche v Mannheimu. Jeho skladatelské dílo pozdně romantického ražení je věnováno převážně varhanám (Sonáta b moll, Passacaglia a fuga Es dur, Variace na chorál „Wenn nun den lieben Gott lässt walten“).

The popularity of compositions by Bach and Handel grew significantly in the late 19th and early 20th centuries, and organ composers often transcribed their works for orchestra into impressive arrangements for solo organ.

Johann Sebastian Bach composed the cantata **‘Wir danken dir, Gott’ BWV 29** for elections to the city council in Leipzig in 1731. The opening Sinfonia, arranged for organ by Alexandre Guilmant, captured the festive and jubilant character of the music. Bach’s **‘Hunting Cantata’ BWV 208** was composed in 1716 for the birthday of the Duke of Weimar and Bach’s employer, Christian of Saxe-Weissenfels. The soprano’s calm aria with its lulling rhythm, ‘Schafe können sicher weiden’ (Sheep can graze safely), with lyrics about grazing sheep, was transcribed for organ by American organist and musicologist Virgil Fox.

Alexandre Guilmant is one of the most important French organists of the 19th and early 20th centuries. He wrote eight extensive sonatas and a wide range of smaller compositions for the royal instrument. He also did not shy away from compositions based on the themes of other authors or their transcriptions, such as his **march on a theme from Handel’s Messiah**.

At the beginning of the 18th century, many Italian musicians, especially violinists, were active in Germany and throughout Western Europe, and Italian music had a significant impact on the musical landscape. Members of aristocratic ensembles brought with them compositions by Corelli, Vivaldi, and other Italian composers. Italians also played in the Weimar court orchestra and the young Bach learned a certain compositional lightness and clarity from their works. He transcribed them for harpsichord and organ and composed pieces of his own in their spirit. The most extensive organ composition from that period is his **Toccata, Adagio and Fugue in C major, BWV 564**. The Toccata

begins with a solo on the manuals, followed by a challenging pedal solo. In the third movement, there is noticeable interplay between a smaller group of soloists and the orchestra, characteristic of the concerto grosso form. The Adagio evokes a solo melody accompanied by the harmonic support of the other voices, reminiscent of a movement from an Italian violin concerto. The final Fugue, with its theme, is reminiscent of the traditional Italian dance form, known as the gigue.

Hermann Schellenberg served as organist at the Church of St. Nicholas in Leipzig in the 19th century. He composed three Fantasies for organ. In 1850, he wrote the extensive **Fantasia, Op. 10**, in memory of the 100th anniversary of Bach’s death.

George Frideric Handel composed **Air and Variations** (also known as ‘The Harmonious Blacksmith’) for harpsichord. This is part of his Suite No. 5. The late Romantic organist and composer Sigfrid Karg-Elert transcribed the variations into a sublime organ version.

Arno Landmann comes from Thuringia. He studied organ, piano, bassoon, and cello. Organ under the Thomaskantor in Leipzig Karl Straube, and composition under Max Reger. He served briefly as city organist in Weimar, but from 1911 spent more than thirty years at Christ Church in Mannheim. His late Romantic compositions are mainly devoted to the organ (Sonata in B minor, Passacaglia and Fugue in E-flat major, Chorale Variations on ‘Wenn nur den lieben Gott lässt walten’).

Andreas Jetter (nar. 1978) rozvíjel svoje hudební nadání rovnoměrně v oboru varhan aklavíru už na střední škole. Varhanní hru a chrámovou hudbu ve Stuttgartu a Erlangen, soukromým studiím a absolvováním mistrovských kurzů pod vedením Tona Koopmana, Petera Planyavského, Daniela Rotha a Davida Andrewse. V klavíru se vzdělával na Akademii v Tübingen, později v Moskvě. V osmnácti letech nahrál souborně skladby pro klavír a orchestr Sergeje Rachmaninova s Moldavskou filharmonií, později I. klavírní koncert Johannese Brahmsa a Koncert a moll Roberta Schumanna. Jako sólista na varhany vystoupil v řadě katedrál (Berlín, Brémy, Kolín nad Rýnem, Mnichov, Londýn, Paříž, Štrasburk, Lausanne, New York), ale i v Indonésii a Singapuru. Šest let působil jako varhaník v Salemu u Bodamského jezera, od roku 2010 je katedrálním varhaníkem a ředitelem hudby ve švýcarském Churu, hlavním městě kantonu Graubünden.

Andreas Jetter (born in 1978) developed his musical talents equally in both organ and piano while still at secondary school. He studied organ performance and church music in Stuttgart and Erlangen, in private studies and master classes under Ton Koopman, Peter Planyavský, Daniel Roth, and David Andrews. He studied piano at the Academy in Tübingen and later in Moscow. At the age of eighteen, he recorded Sergei Rachmaninoff's complete works for piano and orchestra with the Philharmonia Moldova, followed by Johannes Brahms' Piano Concerto No. 1 and Robert Schumann's Concerto in A minor. Jetter has performed as a solo organist in numerous cathedrals (Berlin, Bremen, Cologne, Munich, London, Paris, Strasbourg, Lausanne, and New York), as well as in Indonesia and Singapore. He spent six years as organist in Salem on Lake Constance and has served as cathedral organist and director of music in the city of Chur, capital of the Swiss canton of Graubünden, since 2010.

Úterý 29. července v 19 hod.

Tuesday, July 29 at 7 p.m.

PÁTÝ VARHANNÍ VEČER

Fifth Organ
Evening

Vladimír Roubal, CZ – varhany / organ,
Miroslav Kejmar, CZ – trubka / trumpet

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

— Preludium a fuga C dur BWV 547 / Prelude and fugue C major

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

— Largo

Vladimír Roubal (*1965)

— Varhanní improvizace na téma Václava Jana Huga Voříška (+1825)
/ Improvisation on theme by V. J. H. Voříšek (+1825)

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

— Gloria

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

— Strahovská improvizace / Strahov Improvisation

Arcangelo Corelli (1653-1713)

Adagio, Allegro

César Franck (1822-1890)

— Tři chorály: III. Chorál a moll
/ Trois Chorals: III. Choral a minor

Tommaso Albinoni (1671-1751)

— Adagio

Vladimír Roubal (*1965)

— Improvizace na motiv B-A-C-H
/ Improvisation on the name BACH

31

Johann Sebastian Bach komponoval skladby pro varhany po celý život. *Preludium a fuga C dur BWV 547* vznikla v posledních letech jeho působení jako kantora u sv. Tomáše v Lipsku. Preludium svým tématem připomíná jeho duchovní kantátu ke svátku sv. Tří králů. Fuga se dlouho rozvíjí ve čtyřhlasu pouze v manuálu a až ke konci je exponován další hlas v pedálu. Dílo vyústí do monumentálního závěru.

Všechny skladby dnešního koncertu, hrané sólovou trumpetou, jsou transkripcemi instrumentálních kompozic pro jiné původní nástrojové obsazení. Je to zásluhou fenomenálního francouzského trumpetového virtuóza Maurice Andrého, který ovládal svůj nástroj tak dokonale, že mu nečinilo potíže na nejvyšší úrovni zahrát party sólových houslí, hoboje nebo sopránových a tenorových árií. Andrého příkladu následovalo mnoho dalších vynikajících trumpetistů a tento trend trvá až do současnosti.

Largo Georga Friedricha Händela je původně árie z jeho opery *Xerxes*, známá z úprav pro různé nástroje.

Varhanní improvizace na téma Jana Václava Hugo Voříška

připomíná významného skladatele pozdního klasicismu a raného romantismu, který zemřel právě před 200 lety. Rodák z východočeského Vamberku vystudoval za šlechtické podpory v Praze. Byl soukromým žákem Jana Václava Tomáška, studoval práva ve Vídni, ale stal se později dvorním varhaníkem. Zemřel předčasně ve čtyřiatřiceti letech na tuberkulózu. Je autorem cenných klavírních skladeb a Symfonie D dur. Téma dnešní improvizace je z Voříškovy Missy solemnis B dur.

Úpravou Maurice Andrého je také původně vokální skladba *Gloria in excelsis Deo Georga Friedricha Händela*.

Wolfgang Amadeus Mozart při příležitosti premiéry své opery *Don Giovanni* v Praze na podzim roku 1787 zavítal také do premonstrátského kláštera na Strahově a zahrál si v kostele na varhany. Jeho *improvizaci* se pokusil zapsat ředitel strahovského kůru P. Norbert Lehmann. Byl ale vyrušen a zapsal pouze 57 taktů. Nedokončený zápis improvizace dotvořil sólista dnešního koncertu – strahovský varhaník Vladimír Roubal.

Italský houslista a skladatel **Arcangelo Corelli** působil převážně v Římě, kde v paláci kardinála Ottoboniho, pozdějšího papeže, řídil hudbu a zvláště pravidelné pondělní koncerty, pro které komponoval triové a houslové sonáty a provozoval díla svých

současníků. **Adagio a Allegro** jsou původně dvě věty jeho hobojevého koncertu.

Chorál a moll Césara Francka je vyvrcholením jeho varhanní tvorby, která patří ve francouzské hudbě 19. století k nejcennějším. Franck byl profesorem Pařížské konzervatoře a celý život skromným varhaníkem pařížského kostela sv. Klotildy. Na konci života napsal pro varhany Tři chorály, z nichž Chorál a moll je jeho poslední skladbou vůbec. Nepoužívá žádné přejaté chorální melodie, ale v chorálním duchu tvoří témata vlastní. Toccátový začátek skladby vystředá vlastní chorální melodii. Střední lyrické Adagio působivou gradací přechází do finální části, kde se toccátový rychlý pohyb spojuje s chorálem do vzletného závěru.

Benátčan **Tomaso Albinoni** zůstal věrný svému rodnému městu. Je především operním skladatelem a operních opusů napsal přes padesát. Jeho známé a často hrané **Adagio** upravil pro trumpetu Remo Giazotto, hudební vědec, zabývající se celý život Albinoniho skladatelským odkazem.

Johann Sebastian Bach composed pieces for the organ throughout his entire life. The **Prelude and Fugue in C major, BWV 547**, was written in the final years of his tenure as cantor at the Church of St. Thomas in Leipzig. With its theme, the Prelude recalls his spiritual cantata for the Feast of the Epiphany. The Fugue develops slowly in four-part harmony on the manual alone, and only towards the end is another voice introduced on the pedals. The work culminates in a monumental conclusion.

All of the pieces in today's concert, performed on solo trumpet, are transcriptions of instrumental compositions for other original instrumentation. Credit for this goes to the phenomenal French trumpet virtuoso Maurice André, who mastered his instrument so perfectly that he had no trouble playing parts for solo violin, oboe, or soprano and tenor arias at the very highest level. André's example was subsequently followed by many other outstanding trumpeters, and this trend continues to this day.

Largo by **George Frideric Handel** is originally an aria from his opera Xerxes, widely known from its different arrangements for various instruments.

Organ improvisation on a theme by Jan Václav Hugo Voříšek commemorates this important composer of the late Classical early Romantic period, who died exactly 200 years ago. A native of East

Bohemian town of Vamberk, he studied in Prague with the support of the nobility. He was a private pupil of Jan Václav Tomášek, and studied law in Vienna, but later became court organist. He died prematurely at the age of thirty-four from tuberculosis. Voříšek composed a number of important works for piano as well as his Symphony in D major. The theme of today's improvisation comes from Voříšek's Missa solemnis in B flat major.

Maurice André also arranged the originally vocal composition **Gloria in excelsis Deo** by **George Frideric Handel**.

On the occasion of the premiere of his opera Don Giovanni in Prague in the autumn of 1787, **Wolfgang Amadeus Mozart** also visited the Premonstratensian monastery at Strahov and played the organ in the church. The Strahov choirmaster, Father Norbert Lehmann, attempted to transcribe his **improvisation**. However, he was interrupted and only managed to write down 57 bars. The unfinished transcription of the improvisation was completed by today's soloist, Strahov organist Vladimír Roubal.

Italian violinist and composer **Arcangelo Corelli** worked mainly in Rome, where he served as director of music at the palace of Cardinal Ottoboni, who later became Pope, and conducted regular Monday concerts for which he composed trio and violin sonatas and performed works by his contemporaries. The **Adagio and Allegro** were originally two movements from his oboe concerto.

César Franck's Chorale in D minor is the culmination of his organ works, which rank among the most valuable in French music of the 19th century. Franck was a professor at the Paris Conservatory and spent his entire life as a modest organist at the Church of St. Clotilde in Paris. At the end of his life, he wrote Three Chorales for organ, of which the Chorale in A minor is his last composition ever. He does not use any borrowed chorale melodies, but instead creates his own themes in the spirit of the chorale. The toccata-like opening of the piece gives way to an original chorale melody. The lyrical Adagio in the middle builds with an expressive crescendo into the final section, where the rapid toccata motion merges with the chorale, culminating in an uplifting conclusion.

Venetian composer **Tomaso Albinoni** remained loyal to his hometown. He was primarily an opera composer and wrote over fifty operas. His well-known and frequently performed **Adagio** was arranged for trumpet by Remo Giazotto, a musicologist who devoted his entire life to studying Albinoni's compositional legacy.

Vladimír Roubal (nar. 1965) studoval varhanní hru na konzervatoři v Plzni u Jitky Chaloupkové, na Pražské konzervatoři u Jana Hory a improvizaci u Jaroslava Vodrážky. Pět let byl varhaníkem biskupského kostela sv. Bartoloměje v Plzni. Mezi léty 1985-1990 po přechodu do Prahy působil jako varhaník a kapelník v benediktinském arcidiecézi u sv. Markéty v Břevnově. Od roku 1990 dosud je ředitelem chrámové hudby Královské kanonie premonstrátů na Strahově, kde založil chrámový sbor Collegium Strahoviense. Je vyhlášeným improvizátorem a držitelem dvou prvních cen v improvizčních soutěžích. Koncertoval v České republice, Německu, Rakousku, Maďarsku, Holandsku, Itálii, Španělsku, Francii, Polsku, Rumunsku, Moldávii, USA a Japonsku. Natočil řadu CD a zkomponoval hudbu k několika filmům. Spolupracuje s Českým rozhlasem i rozhlasovými stanicemi v dalších zemích při nahrávání snímků historických varhan.

Trompetista **Miroslav Kejmar** patří mezi elitu českých hráčů na žesťové nástroje. Začínal jako houslista, hře na trubku se začal věnovat v jedenácti letech. Studoval na Pražské konzervatoři a AMU. Jeho dalším učitelem byl Adolf Scherbaum. Nejprve působil v tanečních orchestrech, později ve Filmovém symfonickém orchestru. Byl také členem orchestrů Karla Vlacha a Václava Hybše. Významné bylo zejména jeho působení v České filharmonii, kde byl téměř 40 let prvním trumpetistou (1970-2008) založil soubor Pražští žesťoví sólisté a Czech Brass Ensemble, s nimiž vystupoval v evropských zemích a v Japonsku. Jeho repertoár je velmi široký. Intenzivně se věnuje hudbě barokní, klasické a příležitostně jazzové a populární. Jeho interpretační umění je zachyceno na řadě hudebních nosičů. Mnoho let hrál po celém světě se souborem Ten of the Best, který tvoří deset předních trumpetistů světa. Je často zván jako člen do porot mezinárodních interpretačních soutěží.

Vladimír Roubal (born in 1965) studied organ at the conservatory in Pilsen under Jitka Chaloupková, at the Prague Conservatory under Jan Hora, and improvisation under Jaroslav Vodrážka. He served for five years as organist at St. Bartholomew's Cathedral in Pilsen. Between 1985 and 1990, after moving to Prague, he worked as organist and director of music at the Benedictine Archabbey of St. Margaret in Břevnov. Since 1990, he has been director of church music at the Royal Canonry of Premonstratensians at Strahov, where he founded the church choir Collegium Strahoviense. Roubal is a renowned improviser and winner of two first prizes in improvisation competitions. He has performed in the Czech Republic, Germany, Austria, Hungary, the Netherlands, Italy, Spain, France, Poland, Romania, Moldova, the USA, and Japan. He has recorded numerous

CDs and composed music for several films. He collaborates with Czech Radio and radio stations in other countries making recordings on historical organs.

Trumpeter **Miroslav Kejmar** ranks among the elite of Czech brass players. He started out as a violinist and took up the trumpet at the age of eleven. He studied at the Prague Conservatory and the Academy of Performing Arts. He was also a student of Adolf Scherbaum. He first played in dance orchestras, and later in the Film Symphony Orchestra. He was also a member of the Karel Vlach and Václav Hybš orchestras. His work with the Czech Philharmonic was especially significant, this being an orchestra in which he held the position of principal trumpeter for almost 40 years (1970-2008). He founded the Prague Brass Soloists and the Czech Brass Ensemble, with whom he performed in several European countries and Japan. Kejmar's repertoire is remarkably diverse, with the trumpeter devoting himself intensively to Baroque and Classical music, and occasionally Jazz and popular genres. His interpretive artistry has been captured on numerous recordings. For many years, he performed all over the world with Ten of the Best, an ensemble made up of ten of the world's leading trumpet players. He is frequently invited to serve as a member of the jury in international performance competitions.

Texty: Jan Hora

Překlad: Timothy John Stubbs

Foto: Archiv interpretů a Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze,
Martin Čech, Tomáš Lorenz, Petr Sýkora

Grafická úprava: Petr Sýkora

Vydala Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze,
Hrad III. nádvoří 48/2, Praha 1 – Hradčany

www.kapitula.cz

Pořadatelé/Organisers

www.varhannifestival.cz